सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

प्रधान मंत्री
आवास योजना-ग्रामीण
Pradhan Mantri Awaas Yojana-Gramin

ग्राम विकास व पंचायत राज विभाग

संचालक - ग्रामीण गृहनिर्माण, महाराष्ट्र राज्य

100 दिवसीय कार्यक्रमाची यशपूर्ती

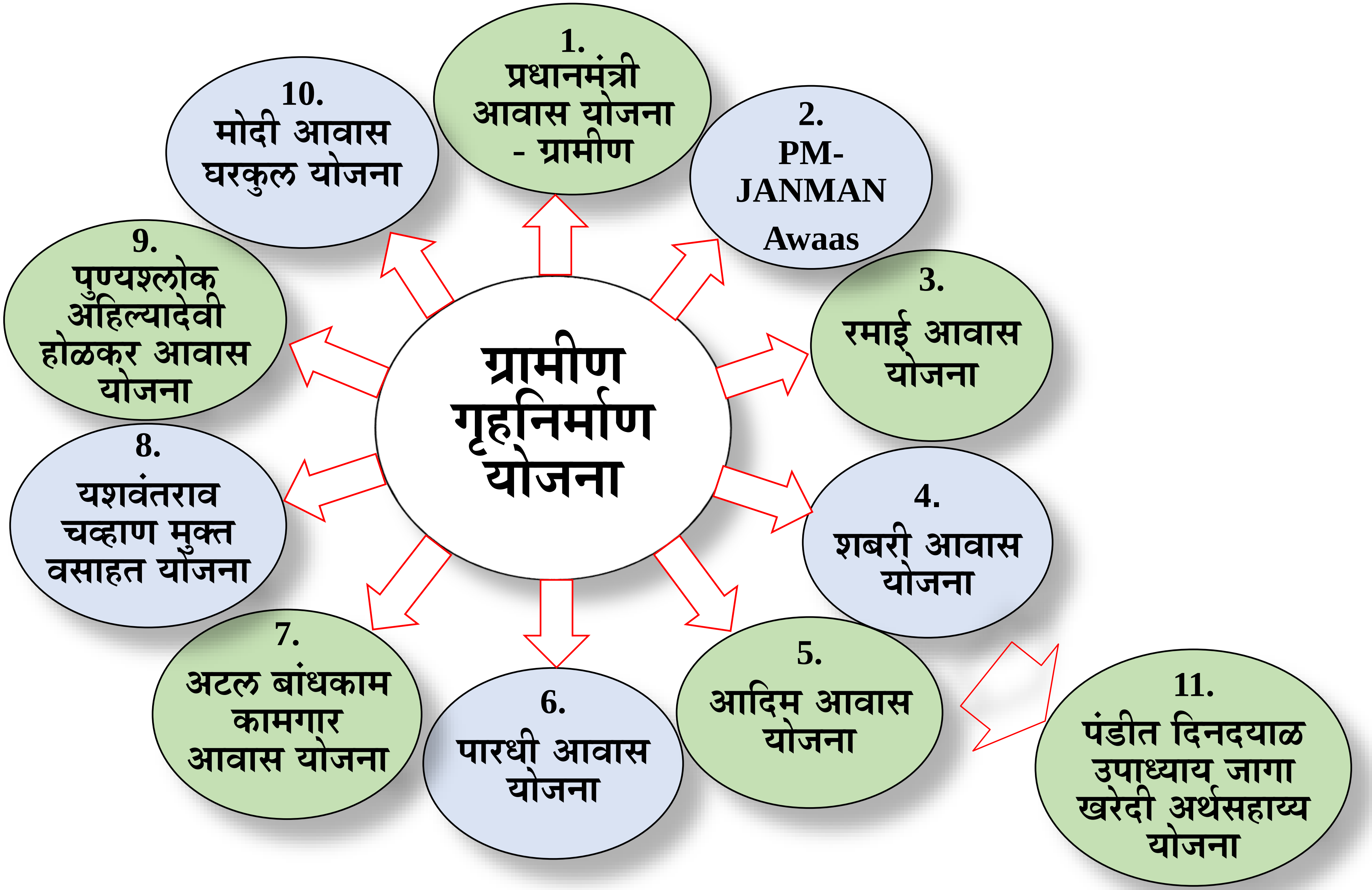
ग्रामीण गृहनिर्माण योजना
1. प्रधानमंत्री आवास योजना - ग्रामीण
2. PM-JANMAN Awaas
3. रमाई आवास योजना
4. शबरी आवास योजना
5. आदिम आवास योजना
6. पारधी आवास योजना
7. अटल बांधकाम कामगार आवास योजना
8. यशवंतराव चव्हाण मुक्त वसाहत योजना
9. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर आवास योजना
10. मोदी आवास घरकुल योजना
11. पंडीत दिनदयाळ उपाध्याय जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजना

ग्रामीण गृहनिर्माण अंतर्गत अर्थसहाय्य

घरकुल बांधकाम अनुदान

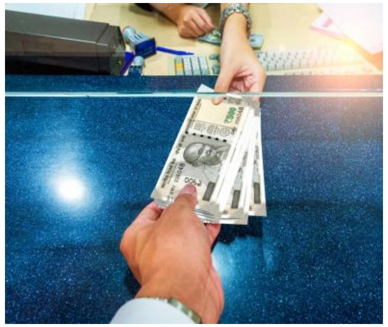

रु. 1,20,000/-
लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर DBT द्वारे टप्पानिहाय वितरण

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतून (MGNREGA)

90 दिवसांची अकुशल मजुरी
रु. 28,080/-

शौचालय बांधकामासाठी ‘स्वच्छ भारत मिशन’ (SBM) मधून

रु.12,000 अर्थसहाय्य
(यापूर्वी लाभ न घेतलेल्या लाभार्थीसाठी)

शासन निर्णय दिनांक 04.04.2025 नुसार रु.50,000/- अतिरिक्त अर्थसहाय्य

(रु.35,000 घरकुलास अतिरिक्त अनुदान आणि
रु. 15,000/- प्रधानमंत्री सूर्यघर योजनेतून 1 KW मर्यादेपर्यंत सौरऊर्जा यंत्रणा उभारणीकरिता अनुदान)

एकूण अनुदान
रू. 2,10,080/-

पंडीत दिनदयाळ उपाध्याय जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजना

- ५०० चौ. फुट जागा खरेदीकरिता रु. १ लक्ष पर्यंत अनुदानात वाढ
- भूमिहीन लाभार्थ्यांना घरकुल बांधकामाकरिता जागा खरेदीसाठी अर्थसहाय्य

1) संकेतस्थळ (Website)

संचालक, ग्रामीण गृहनिर्माण कार्यालयाचे संकेतस्थळ http://www.mahaawaas.org

अ) वापरण्यातील सुलभता - संकेतस्थळ **User Friendly** असून सर्व मजकूर **मराठी व इंग्रजी** दोन्ही भाषेत.

आ) संकेतस्थळाचे दैनंदिन अद्ययावतीकरण केले जाते.

इ) माहिती अधिकार अधिनियमांतर्गत माहितीचे स्वंयप्रकटीकरण प्रकाशित.

ई) सुरक्षितता - **SLA (Service Level Agreement)** द्वारे सुरक्षित.

उ) लोकसेवा हक्क अधिनियमांतर्गत सेवा अधिसूचित करून ऑनलाईन प्रसिद्ध करण्याची बाब या कार्यालयास लागू नाही.

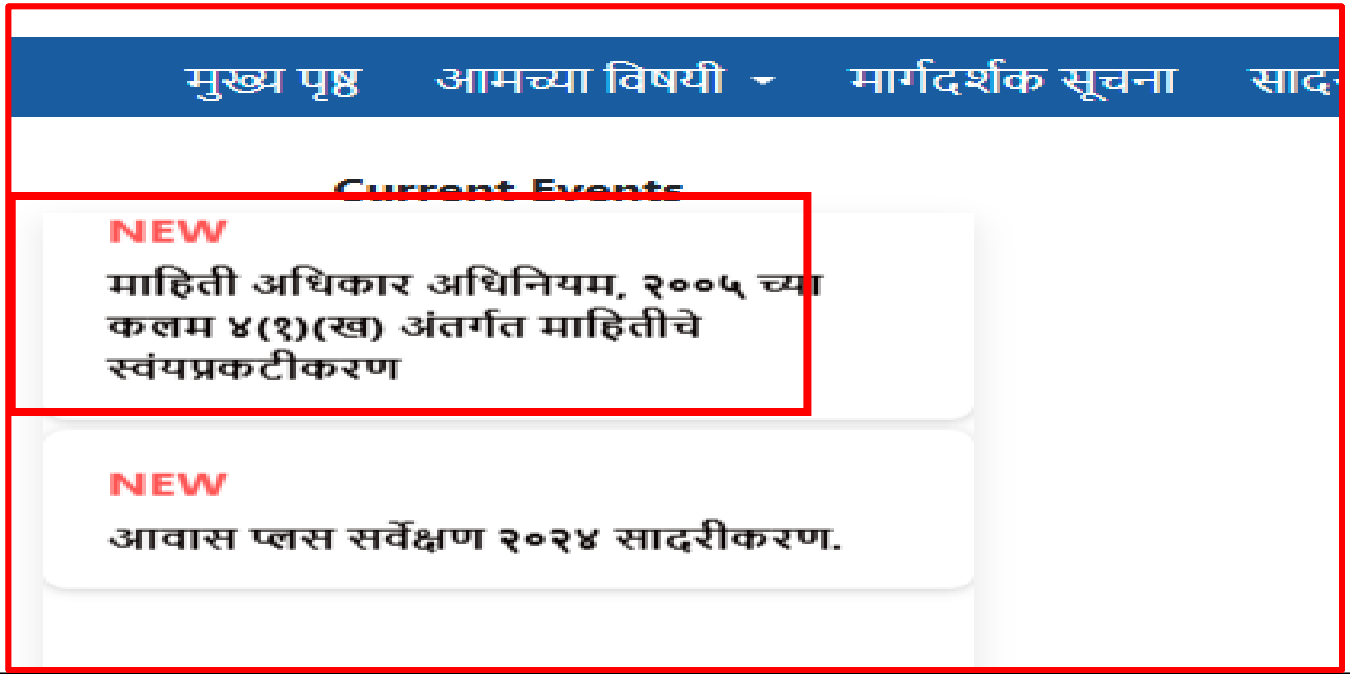

2) केंद्र शासनाशी सुसंवाद

केंद्र पुरस्कृत ग्रामीण आवास योजना

अ.क्र.	योजनेचे नाव	उद्दिष्टये	मंजूरी	%	पुर्ण घरकूले	%	प्रगतीपथाव रील घरकुले
1	प्रधानमंत्री आवास योजना - ग्रामीण I	13,56,666	13,56,666	100%	12,69,848	93.6%	86,818
1	प्रधानमंत्री आवास योजना - ग्रामीण II	19,66,767	18,91,018	96.1%	43,902	2.3%	18,47,116
2	प्रधानमंत्री जनजातीय आदिवासी न्याय महा अभियान (PM-JANMAN)	54,405	47,333	87.0%	5,013	10.6%	42,320
	एकूण	33,77,838	32,95,017	97.5%	13,18,763	40.0%	19,76,254

अ) राज्याच्या विकासाशी संबंधित केंद्र शासनाकडे दिनांक १ जानेवारी २०२५ पूर्वी कोणतेही प्रस्ताव प्रलंबित नाहीत.

आ) राज्यासाठी केंद्रीय योजनांसाठी दिलेल्या लक्षांकापैकी **97.4% घरकुलांना मंजुरी.**

इ) केंद्रीय योजनांसाठी सन 2024-25 मध्ये एकूण रु.8100 कोटी निधी केंद्र व राज्य शासनाकडून आहरित.

ई) केंद्र शासनाच्या विविध विभागांकडून प्राप्त झालेल्या पत्रांवर विहित मुदतीत कार्यवाही करून अनुपालन.

ग्रामीण गृहनिर्माण - प्रगती अहवाल

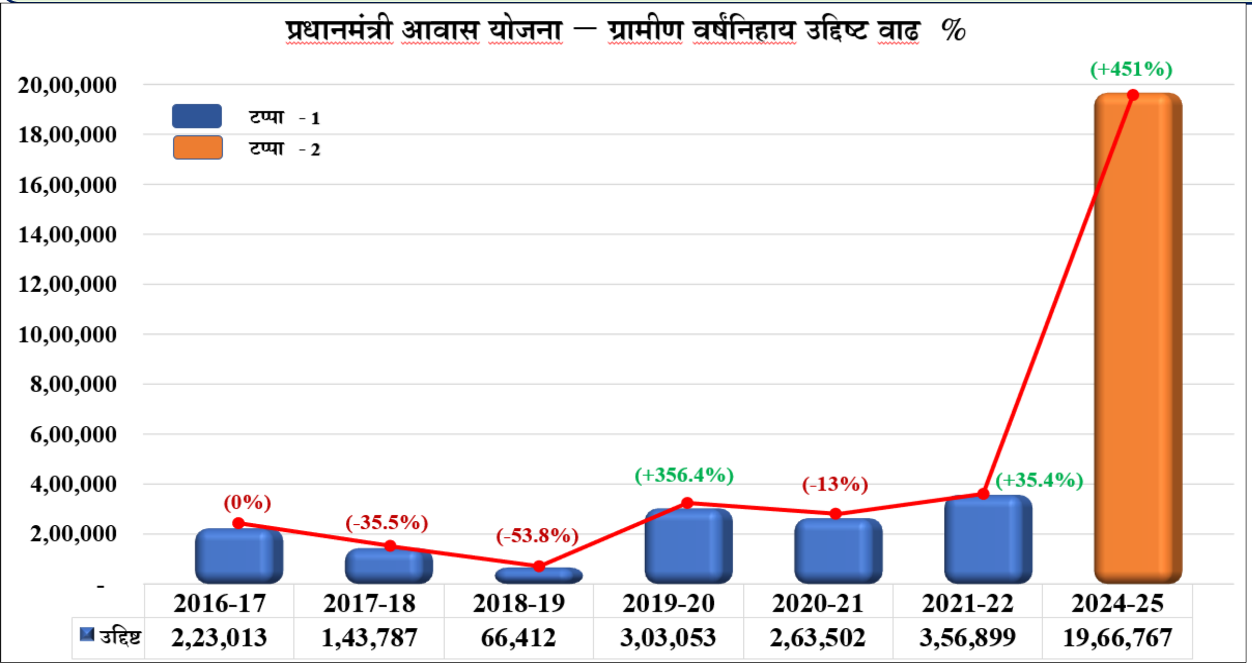

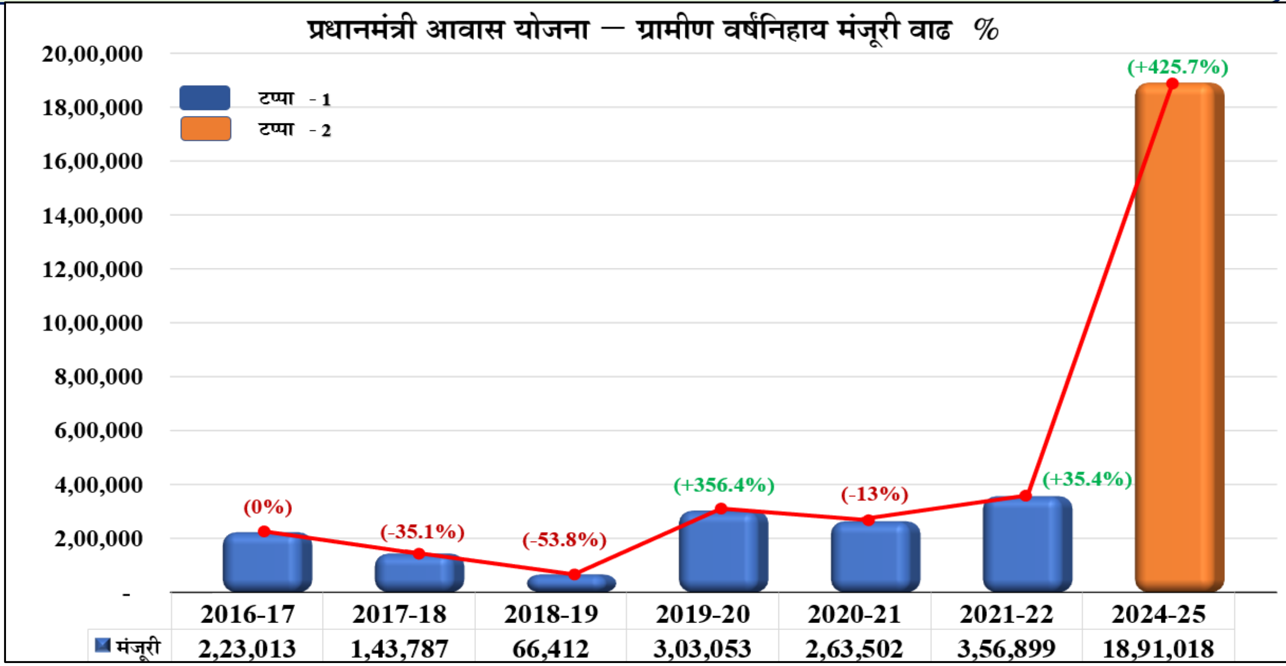

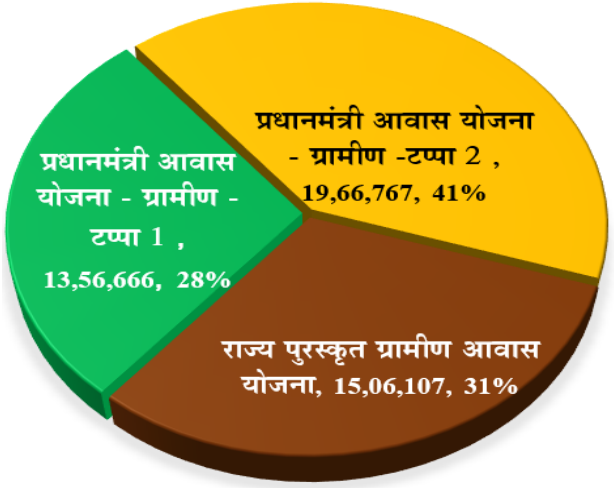

एकूण उद्दिष्ट, 48,29,540

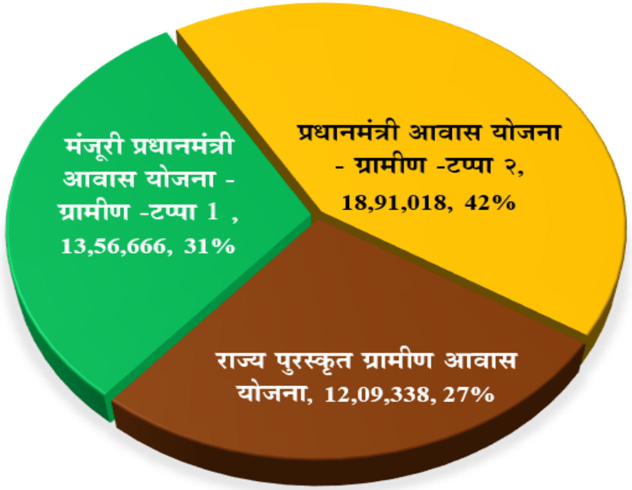

एकूण मंजूरी, 44,57,022 , 92.2%

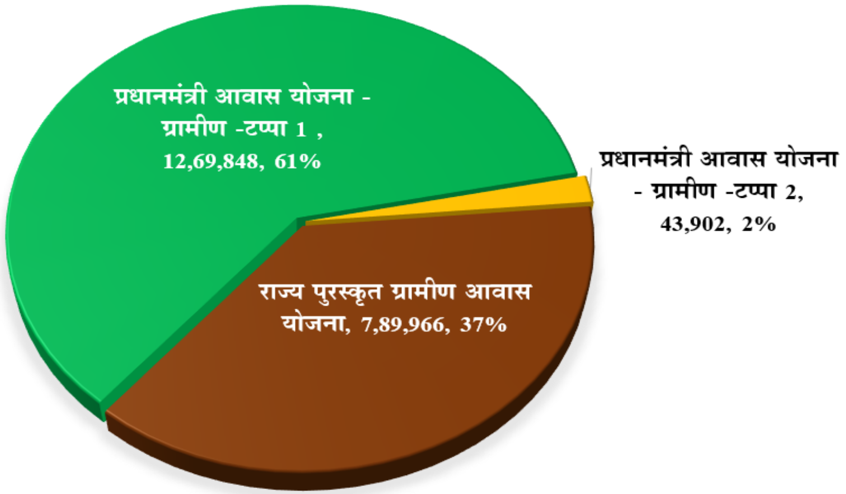

एकूण पूर्ण घरकुले, 21,03,716, 47.2%

मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचा 100 दिवसांचा कार्यक्रम - ग्रामीण गृहनिर्माण

20 लाख लाभार्थ्यांना घरकुल मंजूरी पत्र वाटप

10 लाख लाभार्थ्यांना पहिला हप्ता (1500 कोटी) वितरित

उपक्रम	लक्षांक	साध्य	%
(1) घरकुलांना मंजूरी	13,00,000	13,61,265	**104%**
(2) घरकुल लाभार्थ्यांना पहिला हप्ता वितरण	3,00,000 लाभार्थ्यांना रु. 450 कोटी	12,64,704 लाभार्थ्यांना रु. 2030.8 कोटी	**421.6 %**
(3) घरकुले भौतिकदृष्ट्या पूर्ण करणे	1,00,000	1,48,542	**148.5%**
(4) भूमीहीन लाभार्थ्यांना जागा	5,000	23,333	**466.7%**
(5) महा आवास अभियान	100 दिवसाचे महा आवास अभियान राबविणे.	1 जानेवारी 2025 ते 10 एप्रिल 2025 या कालावधीत राज्यामध्ये महा आवास अभियान राबविण्यात आले.	

3) स्वच्छता

पूर्वी आता

अ) 2449 नस्त्यांचे अभिलेख निंदणीकरण व वर्गीकरण कार्यवाही पूर्ण.

आ) मुदतबाह्य अभिलेखे नाहीत.

इ) जड वस्तू संग्रह नोंदवही अद्ययावत करण्यात आली.

ई) कार्यालयामध्ये जुन्या व निरुपयोगी वस्तू नाहीत.

उ) जुन्या वाहनांचे निर्लेखन हा उपक्रम या कार्यालयास लागू नाही.

पूर्वी आता

4) तक्रार निवारण

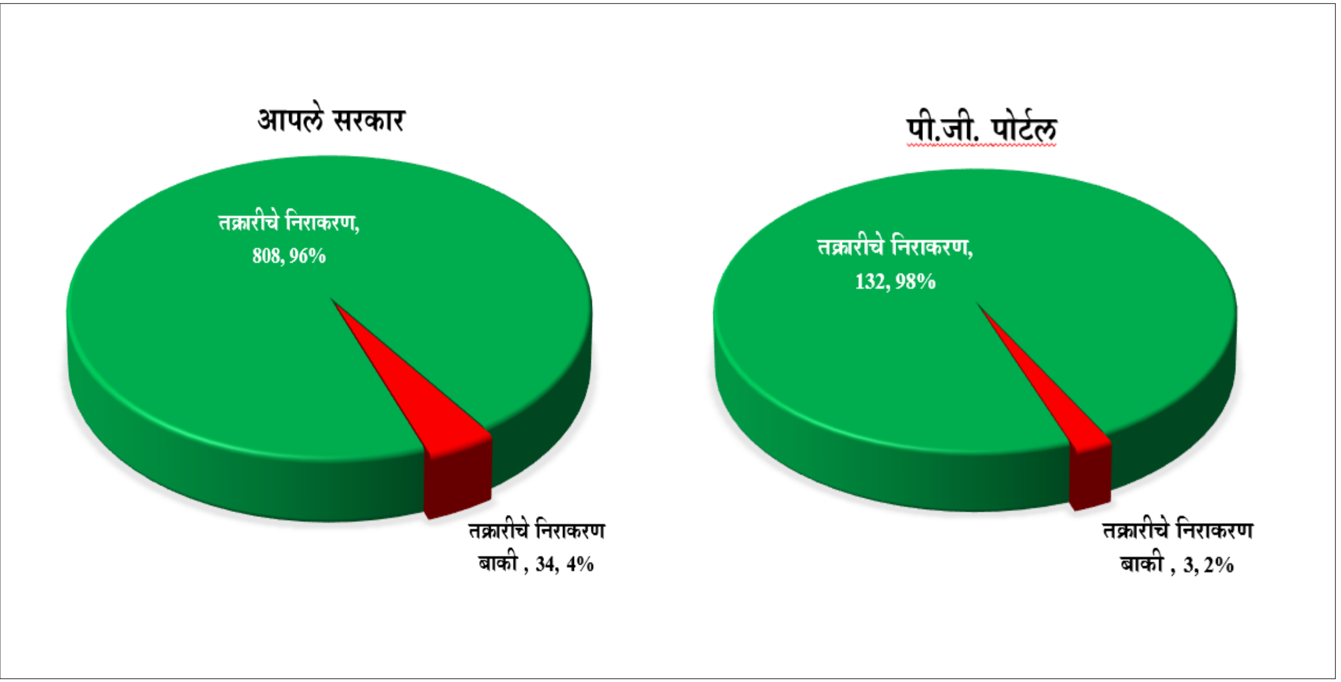

अ) आपले सरकार पोर्टलवरील 96% तक्रारींचे निराकरण.

आ) पी.जी. पोर्टलवरील 98% तक्रारीचे निराकरण

इ) अभ्यागत भेटीचे नियोजन व प्रसिद्धी फलक - लावण्यात आले.

ई) लोकशाही दिनामधील तक्रारींचे निराकरण - लागू नाही.

अभ्यागतांच्या भेटीची वेळ
दुपारी ३.०० ते सायं. ५.३०

5) कार्यालयीन सोई सुविधा

- ❖ कायमस्वरूपी RO फिल्टरयुक्त स्वच्छ पिण्याचे पाणी.
- ❖ कर्मचारी व अभ्यागत यांचेसाठी स्वच्छ प्रसाधनगृहाची सुविधा उपलब्ध.
- ❖ महिला कर्मचारी व अभ्यागत यांच्यासाठी स्वतंत्र स्वच्छ प्रसाधनगृहाची सुविधा उपलब्ध
- ❖ अभ्यागतासाठी सुसज्ज प्रतिक्षालय व्यवस्था उपलब्ध

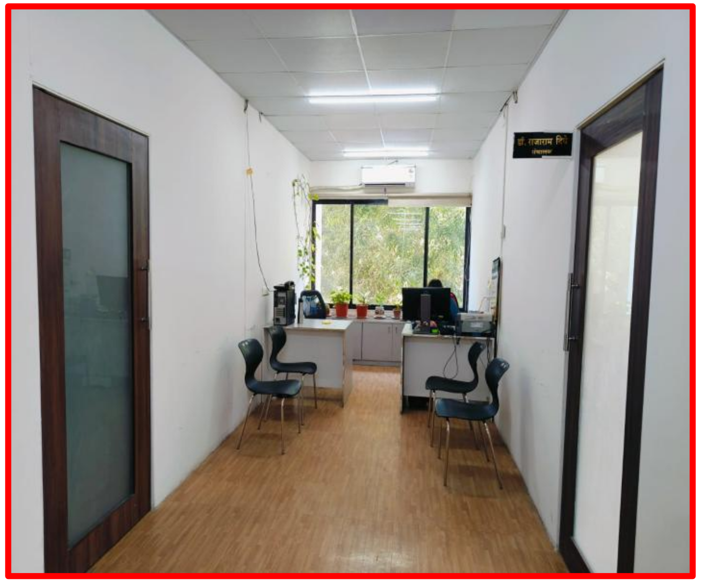

6) कामकाजातील सुधारणा

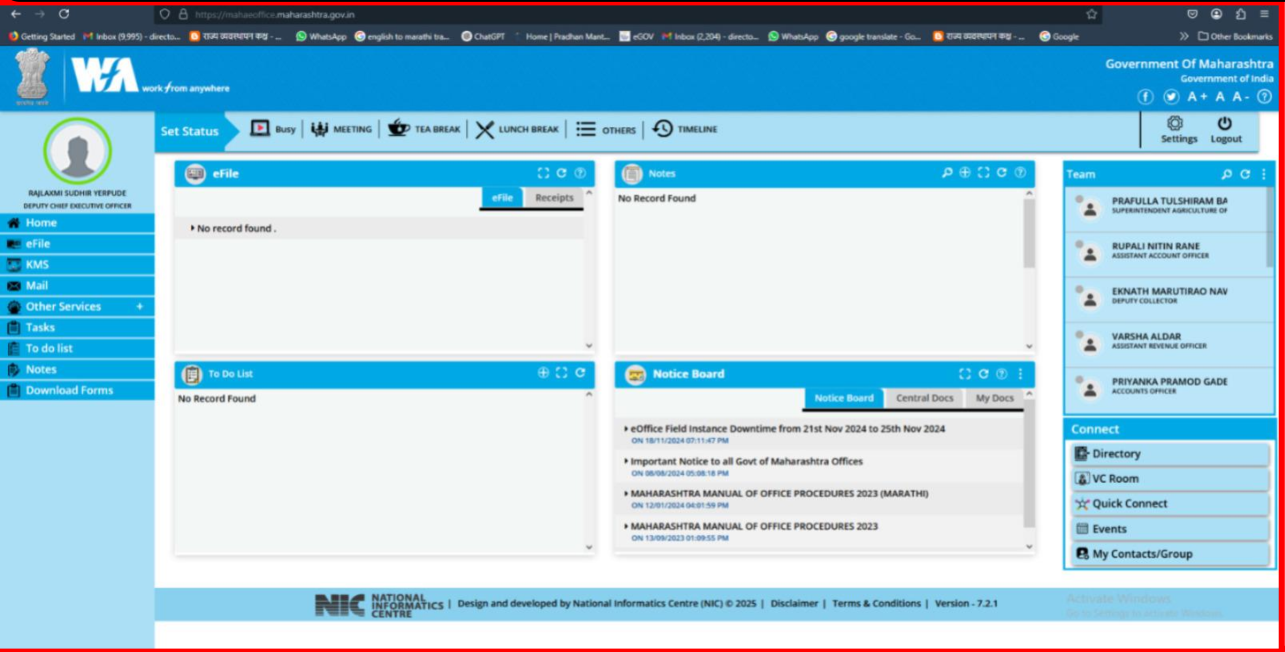

अ) कार्यालयीन अधिकारी/ कर्मचारी यांच्या कडून 100% ई- ऑफिस प्रणालीचा वापर.

आ) ई - ऑफिस प्रणालीतील ४ किंवा त्यापेक्षा कमी स्तरावर मान्यता घेऊन प्रकरणांचा निपटारा करण्यात येतो.

इ) ई- ऑफिसद्वारे 100% नस्त्या निकाली काढण्यात आले.

ई) वृत्तपत्रातील शासन विरोधी प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्यांबाबत स्पष्टीकरण/ खुलासा सादर करण्यात येतो .

महाराष्ट्र शासन : वृत्तपत्र कात्रणे

पुण्यनगरी

दिनांक 2 1 AUG 2024

मोदी आवास योजनेला लागली घरघर

पालघर जिल्ह्यात ४५८ लाभार्थ्यांवर आली नामुष्कीची वेळ

बातमी

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

संचालक, राज्य व्यवस्थापन कक्ष-ग्रामीण गृहनिर्माण यांचे कार्यालय

विषय : प्रकाशित बातमीसंदर्भात प्रतिसाद देणेबाबत.

(राजलक्ष्मी येरपुडे)

उपसंचालक

राज्य व्यवस्थापन कक्ष- ग्रामीण गृहनिर्माण

महाराष्ट्र राज्य

खुलासा

7) अधिकारी कर्मचारी प्रशिक्षण, सेवा विषयक बाबी आणि कृत्रीम वृध्दीमत्ता तंत्रज्ञानाचा वापर (AI)

अ) नव्याने सेवेत प्रविष्ट झालेल्या **27** कर्मचाऱ्यांचे कार्यालयीन बाबी, तसेच सेवाविषयक बाबींचे **प्रशिक्षण पूर्ण**.

आ) दि. 31 मार्च 2024 पर्यंत सर्व **(6)** अधिकाऱ्यांचे **गोपनीय अहवाल** लिहून कार्यवाही पूर्ण.

इ) सेवाज्येष्ठता यादया प्रसिध्द करणे व पदोन्नत्या करणे लागू नाही.

ई) न्यायालयीन प्रकरणे, विभागीय चौकशी प्रकरणे यांचा निपटारा करणे – चौकशीचे प्रकरणे नाहीत.

उ) कार्यालयातील कामकाज अचूक होण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता तंत्रज्ञानाचा वापर (AI) करत पत्रलेखन, तसेच इंग्रजी मजकुर मराठीमध्ये भाषांतरीत करण्यात येतात.

8) आर्थिक व औद्योगिक गुंतवणुकीस प्रोत्साहन

अ) गुंतवणूकदार उद्योजकांना प्रोत्साहन देऊन विविध सामाजिक संस्थांमार्फत 30 **जिल्ह्यांमध्ये** 2,33,664 लाभार्थ्यांना CSR च्या माध्यमातून सोयी सुविधांकरीता अर्थसहाय्य प्राप्त .

आ) व्यापारी कामगार वर्गाच्या संघटनाशी चर्चा करून त्यांच्या अडचणी सोडवणे – लागू नाही.

इ) गुंतवणूकदार उद्योजकांच्या अडचणीचे निराकरण करणे - लागू नाही.

ई) गुंतवणूकदार उद्योजकांसाठी प्रक्रियेचे सुलभीकरण करणे - लागू नाही.

9) नाविन्यपूर्ण उपक्रम - 1) सुकर जीवनमान

महाआवास अभियान

- योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याच्या कामास गतिमान करणे व नाविण्यपूर्ण उपक्रम राबवून घरांचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविणे.
- लाभार्थ्यांसाठी शासनाच्या विविध योजनांचा कृतिसंगम (Convergence)
- माहिती, शिक्षण व संवाद उपक्रम (IEC) उपक्रमांद्वारे लोकांपर्यंत पोहोचवण्यात आले

प्रचंड खपाचे एकमेव निःपक्ष व निर्भीड दैनिक

स्थापना १९३९

पुढारी

www.pudhari.com

महाआवास योजनेतील घरकूल महिलांच्या नावे करा

कार्तिकेएन एस. : १०० दिवसांचे सूक्ष्म नियोजन करून योजना लाभार्थ्यांपर्यंत पोहोचवा

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

घरकुल योजनेसाठी गतसाली ७ हजाराचे उद्दिष्ट पूर्ण करून राज्यात कोल्हापूर जिल्हा तिसऱ्या क्रमांकावर होता. यावर्षीचे उद्दिष्ट पूर्ण करण्यासाठी सर्वांना एकत्र घेऊन काम करूया. महाआवास योजतेतील घरकुलांची नोंदणी महिलांच्याच नावावर करा, असे प्रतिपादन जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी कार्तिकेएन एस. यांनी केले.

कागलकर हाऊस परिसर येथे शुक्रवारी जिल्हा परिषदेच्या महाआवास अभियान २०२४-२५ जिल्हास्तरीय कार्यशाळा शुभारंभ आणि ग्रामविकास व पंचायत राज्य विभाग उमेद महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवन्नोन्नती अभियानांतर्गत मिनी सरस प्रदर्शन सांगता समारंभात ते बोलत होते.

ते म्हणाले, राज्य शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनाप्रमाणे पुढील १०० दिवसांचे सुक्ष्म नियोजन करून जिल्ह्यात राबविण्यात येत असलेल्या विविध योजनांचा लाभ लाभार्थ्यांना पोहचवा. महाआवास अभियानात मिळणाऱ्या घरकुलाची नोंद पत्नीच्या नावे करून जिल्ह्यातून वेगळा आदर्श घालून देऊ या. त्यामुळे समाजात एक चांगला संदेश जाईल. जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेच्या घरकुल योजनांचा लाभ घेतलेल्या लाभार्थ्यांना प्रधानमंत्री सुर्यघर योजनेचा लाभ घेण्याबाबत प्रोत्साहीत करावे.

कोल्हापूर : प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत १०० दिवसांत घरकूल बांधलेल्या लाभार्थ्यांचा सत्कार करताना मुख्य कार्यकारी अधिकारी कार्तिकेयन एस., सोबत सुषमा देसाई, संतोष जोशी, सोबत गटविकास अधिकारी आदी. (छाया : नाज ट्रेनर)

प्रास्ताविक प्रकल्प संचालक सुषमा देसाई म्हणाल्या, सर्वांसाठी घर हे केंद्र शासनाचे महत्वाचे धोरण आहे. जिल्हा केंद्र पुरस्कृत प्रधानमंत्री आवास योजना व सर्व राज्य पुरस्कृत आवास योजनांचे ४२ हजार ७९८ लाभार्थ्यांना मंजूर केले असून त्यापैकी २९ हजार ८०५ प्रगतिपथावर आहेत.

प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत १०० दिवसांत घरकूल बांधलेल्या भुदरगड, गगनबावडा, गडहिंग्लज, कागल, शाहूवाडी येथील लाभार्थ्यांचा सत्कार करून घराची प्रतिकृती भेट म्हणून दिली. मिनी सरस विक्री प्रदर्शनात विक्रमी विक्री केलेल्या महिला बचत गटांना वृक्ष व प्रमाणपत्र देऊन गौरवण्यात आले.

टाकाऊपासून टिकावूचा स्टॉल लक्षवेधी

सरस प्रदर्शनातील टाकाऊ वस्तूपासून टिकावू वस्तूंचा स्टॉल लक्षवेधी ठरला. स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत वेस्ट टू आर्ट उपक्रमामध्ये शालेय विद्यार्थ्यांनी बनविलेल्या वस्तूंनीही लक्ष वेधले.

या प्रदर्शनात १२ लाख ५० रुपयांची विक्री झाली असून १२४ महिला बचत गटांचे स्टॉल होते. अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी संतोष जोशी यांनी आभार मानले.

Kolhapur Edition
Jan 11, 2025 Page No. 07
Powered by: erelego.com

9) नाविन्यपूर्ण उपक्रम - २) सुकर जीवनमान

जागा उपलब्धता - जागेची जास्त किंमत व कमी उपलब्धता लक्षात घेऊन भूमिहीन लाभार्थींनी एकत्र येऊन बहुमजली इमारती, गृहसंकुले आणि बहुमजली गृहसंकुले बांधणीस प्रोत्साहनामुळे जागा व बांधकाम खर्चात बचत

बहुमजली इमारती (G+१ ते G+४)

राज्यात 2943 बहुमजली इमारतीद्वारे 6504 भूमिहीन लाभार्थींना जागा देणे सुलभ झाले

गृहसंकुले (Housing Colonies)

राज्यात 1589 गृहसंकुलांद्वारे 19,068 भूमिहीन लाभार्थींना जागा देणे सुलभ झाले

बहुमजली गृहसंकुले (Apartments)

राज्यात 373 बहुमजली गृहसंकुलांद्वारे 2611 भूमिहीन लाभार्थींना जागा देणे सुलभ झाले

लँड बँक (Land Bank)

राज्यामध्ये 15,187 ग्रामपंचयातीमध्ये Land Banks द्वारे भूमिहीन लाभार्थींना जागा उपलब्ध करून देणे सुलभ झाले

9) नाविन्यपूर्ण उपक्रम - ३) सुकर जीवनमान

घरकुल मार्ट

राज्यात 1839 घरकुल मार्टद्वारे लाभार्थी यांना घरकुल बांधकाम साहित्य एकाच छताखाली योग्य दरात उपलब्ध करून देणे सुलभ झाले

सॅण्ड बँक (Sand Bank)

राज्यामध्ये 5445 सँड बँकद्वारे लाभार्थी यांना घरकुल बांधकामास वाळू उपलब्ध करून देणे सुलभ झाले

डेमो हाऊस

राज्यात बांधलेल्या 349 तालुकास्तरीय डेमो हाऊसेसला 4,04,554 लाभार्थ्यांनी प्रत्यक्ष भेट देऊन त्याप्रमाणे त्यांना घरकुल बांधकाम करणे सुलभ झाले

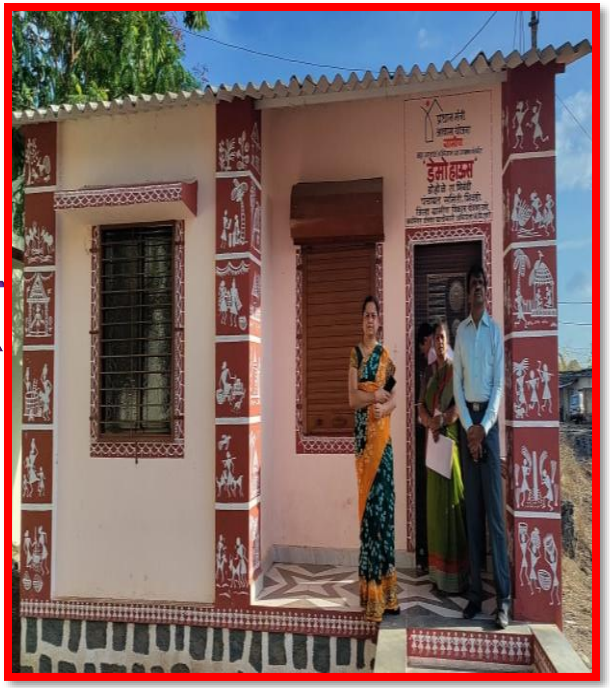

कॉप-शॉप (CO-OP Shop)

राज्यामध्ये 169 कॉप-शॉप सुरु केल्याने त्याद्वारे लाभार्थी/ महिला बचत गटांचे उत्पादने विक्री करणे सुलभ झाले

9) नाविन्यपूर्ण उपक्रम - ४) सुकर जीवनमान

मुलभूत नागरी सुविधा

CSR च्या माध्यमातून 30 जिल्ह्यांमध्ये 2,33,664 लाभार्थी यांना मूलभूत नागरी सुविधा उपलब्ध करून देणे सुलभ झाले

कॉर्पोरेट, सेवा संस्था व ॲकेडेमिया यांचा सहभाग

- Rotary Club - पालघर जिल्ह्यातील 500 लाभार्थ्यांना रु.70,000 प्रति लाभार्थी अतिरिक्त अर्थसहाय्य
- IIT Bombay - राज्यातील 1300 ग्रामीण गृहनिर्माण अभियंत्यांना तांत्रिक प्रशिक्षण

आधुनिक बांधकाम तंत्रज्ञान युक्त घरे

नवीन व किफायतशीर बांधकाम तंत्रज्ञान, नैसर्गिक आपत्तीरोधक तंत्रज्ञानाचा वापर करून 87,719 घरकुले बांधणे सुलभ झाले

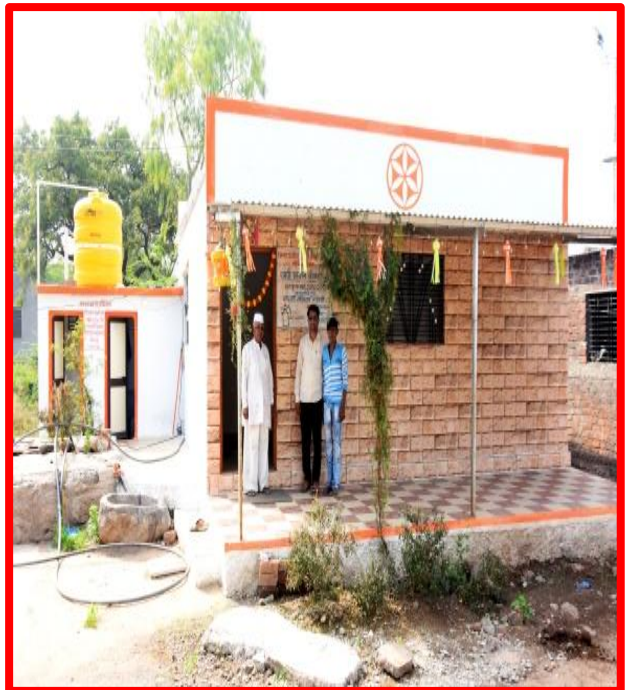

मॉडेल घरकुले

किचन/टॉयलेट टाईल्स, किचन गार्डन / परसबाग, रेन वॉटर हार्वेस्टींग, सौरउर्जा साधने इ. चा वापर करून राज्यात 3,91,654 मॉडेल घरकुले करणे सुलभ झाले

10) नाविन्यपूर्ण उपक्रम - १) कार्यालयीन व्यवस्थापन सुधारणा

महाआवास अभियान पोर्टल -

- अभियान उपक्रमांचे प्रभावी सनियंत्रण करणे सुलभ
- डेटा व्यवस्थापन आणि विश्लेषण
- वास्तविक वेळेतील अहवाल (Real-Time Reports)

महाआवास हेल्पलाईन -

- घरकुल मंजूर लाभार्थ्यास काही अडचण असल्यास संपर्क साधून शंकांचे निराकरण
- शासनास धोरणात्मक निर्णय घेण्यास मदत

10) नाविन्यपूर्ण उपक्रम - 2) कार्यालयीन व्यवस्थापन सुधारणा

भूमी लाभ (Land Bank Portal)

- ग्रामपंचायतनिहाय लँड बँक तयार करण्याची सुविधा
- भूमिहीन लाभार्थ्यांसाठी जागा उपलब्ध करून देण्यास मदत
- वापरण्यास सुलभ असून पारदर्शकतेला चालना

आवास मित्र (Monitoring App)

- लाभार्थी केंद्रित ॲप
- लाभार्थ्यांसाठी टप्पानिहाय फोटो अपलोडची सुविधा
- हफ्ते वितरण व घरकुल बांधकाम प्रक्रियेस वेग
- प्रशासकीय दिरंगाई टाळता येते

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

धन्यवाद

ग्रामीण गृहनिर्माण
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग